

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE se primesc la administrație. Prețul după tarife și învolăc.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Constatari.

Recenta vizită a arhișcolului moștenitor Carl Franz Josef pe pământul Bucovinei a scos din nou la iveală sentimentele dinastice și patriotice...

Și într'adevăr marea răboiu, care zguduie de complez toate continentele, a scos la iveală în mod strălucit aceste însușiri ale poporului românesc.

Primejdia mare, în care a ajuns țara, l-a făcut de-odată să-și scuture apatia, în care ajunsese în decursul vremurilor vitrege și cu credința în Dumnezeu și cu nădejdea în zile mai bune a pornit la luptă crâncenă ca să-și îndeplinească datoria.

Țăranul român al Bucovinei, înrolat în armata de linie și la gloate, a fost primul, în țara noastră, pe care și-a apărât-o cu o vitejie demnă de admirat. Morții și răniții batalioanelor românești bucovinene sunt cea mai grăitoare dovadă a hotărârii dârze a țărănimii bucovinene...

O jertfă mai strălucită de credință, de devotație și de împlinire a datoriei, ca jertfele aduse în zilele aceste de grea cumpănă de țăranul român bucovinean, cu greu se va mai putea găsi în istoria acestui răboiu sângeros.

Iar noi Românii din Ardeal, Bănat și Ungaria?

Isbucnirea răboiului ne-a găsit neamul în cumplite frământări. Incinși în lupta constituțională și legală pentru afirmarea noastră ca element alcătuitor de stat, eram absorbiți de această luptă pentru afirmarea drepturilor noastre.

În momentul însă, când a sunat buciul de alarmă, am părăsit terenul luptei interne, am uitat ca prin minune suferințe și suferințe și am alergat ca un singur om sub drapel. Valer și munții noștri au revărsat zile întregi șiruri nesfârșite de țărani români spre locurile de concentrare militară, ca apoi de aci să plece în căminele țării cu cutropire.

Cum s'au purtat ai noștri în cele patru luni de luptă până acum, o știm cu toții. Nu trebuie să o mai spunem noi, au spus în atâtea rânduri streinii de neamul și legea noastră, cari au văzut pe „leii” dela Deva și pe ceilalți mulți și necunoscuți eroi din regimentele românești, vărsându-și sângele lor pe câmpurile de luptă din sudul și nordul Monarhiei. Iar la sfârșitul acestui răboiu al războaielor o vor spune cu glas duios și jalnic nenumăratele colibe și case românești, în cari nu s'au mai întors vitejii de-acum patru luni, o vor spune mormintele solitare din câmpurile pustiite dela granițele țării, în cari s'au îngropat atâtea doruri și speranțe, și o vor mai spune listele lungi ale celor, cari au fost distinși pentru vitejia lor murind moarte de erou s'au reîntorcându-se acasă schilavi și cu boli în oase.

Jertfele aceste sunt însă numai o parte din complexul mare de jertfe, pe cari le-am adus și le mai aducem. Deodată cu plecarea vitejilor noștri s'a pornit o mare acțiune de caritate, la care participă cu atâtă înfuziunea și femeia română, care nu vrea și nu poate rămânea mai pe jos în eforturile ce se fac în acest răboiu. Cu toată sărăcia, care s'a înstăpănit prin satele noastre, femeia română i-și jertfește azi și ultimul ban, numai ca să poată sări în ajutorul celor răniți și lipsiți. Din răboiul acesta și-a luat prin urmare partea în mod strălucit și femeia română, a cărei strălucire vor fi amintite cu cinste de cei cari vor avea să ne judece la timp. Său faptele și jertfele noastre.

Am dat și dăm prin urmare în acest răboiu al lumii tot ce avem mai scump și mai bun. Cei rămași acasă am dat cu totul uitării suferințele din trecut, ne-am dat frățește mâna cu conlocuitorii noștri de altă rasă și lege, cari ieri ne erau încă protivnici, iar când a venit însuși șeful guvernului țării ca să exprime poporul românesc elogiul pentru vitejia sa și pentru spiritul înalt de jertfă și ca să ne pună în vedere zile mai bune, n-am mai recriminat, ci am primit prin glasul fruntașilor și arhieriei noștri cu încredere și satisfacție solia vestitoare de o soartă mai fericită. Deși ținute în termeni generali promisiunile, le-am onorat și împlinit, ba în unele părți și în care ai noștri au exprimat șeful guvernului încredere și mulțumită.

Am ținut să facem aceste constatări în liniamente generale, pentru ca ele să rămână fixe ca un document despre modul cum a știut să se manifesteze și să-și împlinească datoria față de tron și țară neamul românesc din monarhia austro-ungară în zilele de grea încercare, prin care trecem.

Italia și Egiptul. »Curlerul European» și din Roma: Guvernul italian a hotărât ca să nu se ocupe deocamdată cu faptul, că Anglia a anexat Egiptul, deși se știe, că anexarea Egiptului nu lasă indiferente interesele peninsulei apenine.

Anexarea Tunisului. Una dintre cestiunile, cari se puneau întotdeauna de-a curmezisul în calea unei înțelegeri între Franța și Germania — înainte de izbucnirea actualului războiu era și chestia franceză-africană și mai cu seamă cestiunea Tunisului și a sultanatului marocan.

Ne aducem bine aminte de asprul duel diplomatic, pe care l-au avut reprezentanții Franței Cambon și cel al Germaniei Kiederlen-Wächter pe această temă, de care au multămit și gerei capaci- tăți, nu numai datorită acestei dol- diploații s'a putut încununa atunci izbucnirea războiului franco-german. Azi însă după ce acest războiu a izbuc- nescat Franța a și început pregătirile ne- necesare ale anexării provinciilor africane Tunis. Anexarea însăși — după cum ne asigură o telegramă a »Correspondenței» din Roma — e chestie de câteva zile numai.

Serviciul sanitar al armatei noastre.

— Scrisoare de pe câmpul de luptă din Galiția. —

— 15 Decembrie.

Deoarece aproape toți cei rămași acasă își au vre-o rudenie a lor în marea război, îmi aleg ca prima temă a seriei de articole, ce am de gând să le trimet de pe câmpul nordic de război, acest subiect adevărat: »Ingrijirea și transportul răniților».

Înainte de toate vreau însă să vă motivez de ce după un război de 4 luni abia acum m'am gândit să vă scriu. Primul motiv e că acum am mai mult timp. Numărul bolnavilor și răni- ților a scăzut considerabil în ultima pe- riodă a războiului. Pe lângă aceasta viața în campanie s'a mai ameliorat, iar de altă parte noi ne-am mai deprins cu ea. Noaptea sunt mai totdeauna liniștite, așa că ne putem odihni — iar alimen- tația în împrejurările date e împrăștiată. Pe lângă toate acestea succesele frumoase din urmă ale armatei noastre și timpul plăcut ce de primăveră te face optimist și astfel, cred, că să motivează îndeajuns pofta de scrie.

Și în legătură cu asta pot să-mi permit și un adevăr strategic: rezis- tența rusească pare a scade din ce în ce în fața trupelor noastre victorioase — și în același timp tot mai mult se pronunță superioritatea armatei noastre. Este prin urmare îndreptățită speranța noastră, ca acest contrast să con- ducă războiul la un bun și cât mai a- propoat sfârșit.

Descrierea serviciului sanitar — așa în mod teoretic — e foarte simplă și ușoară. Il schițez aici în câteva cu- vinte: Fiecare companie a regimentelor de infanterie, fiecare baterie a reg. de artilerie, fiecare escadron a reg. de ca- valerie etc. își are câte 4 așa numiți purtători de răniți (Blessenträger) sau în termen vulgar, »saniteții», provă- zuși mai cu seamă cu articole pentru pansamente și cu paturi pentru răniți ușor transportabile. Afară de aceștia la fiecare regiment sunt încă câțiva sub- ofițeri sanitari și 2 sau mai mulți me- dici.

Când trupa s'ajunge în linia de bă- taie, acești medici împărții la regi- mente își alcătuiesc așa numitul »loc al primului ajutor» (Hilfsplatz) la 500—1000 pași în dosul liniei de foc. Bine- înțeles, că nu se trebuie să ne închi- puim cine știe ce instalații chirurgi- cală despre acest loc al primului ajutor. În cazurile cele mai fericite e o casuță țărănească, pe care o curățăm de mo- bile și o umplem cu paie, iar pe o

masă tot atât de simplă ne aranjăm 2 lavoare cu lichide antiseptice, câteva bende elastice pentru a oprî emora- giile prea intenzive și pe urmă bine înțelese articole de pansamente: tampon, vată, fâșii diferite, șini de lemn și tîn- nichele pentru fracturi.

Înainte de a pune un steag cu crucea roșie și aici așteptăm pe ră- niții, cari vin singuri sau cel mai greu răniți sunt aduși pe paturile improvizate de către saniteții.

De aici răniții sau ceilalți bolnavi fac același drum: prin căruțe civile pline cu paie și fân, dar mai cu seamă prin trăsurile militare sanitare sunt trans- portați mai departe și anume sau di- rect la vre-o gară, de călea ferată e destul de aproape de câmpul de luptă, sau la vre-un spital de tabără (Feld- spital) de cari se află deja mai multe la 10—15 km. în dosul liniei de bă- taie.

Aceste spitale — precum și gărlile aproape toate — sunt provăzute cu o modernă instalație chirurgicală, unde la nevoie se execută operațiunile ca: am- putații (în cazul când numai e spe- rantă să se poată păstra mâna sau pi- ciorul în întregime) — laparotomie (în cazul, când giontelea străbătut în ab- domen) extragerea glontelor (în cazul când fără razele Roentgen ești sigur, că-l poți găsi).

Aici la aceste spitale de tabără sau la aceste gărlile aproape de câmpul, de luptă se sortează totodată bolnavii: cazurile chirurgicale la un loc, la alt loc cei bolnavi de boli necontagioase apoi cei izolați cu totul în barace fiind suspecți de boli infecțioase. Astfel sor- tați bolnavii sunt expediți în continuu prin trenuri speciale în spitalele din interiorul țării. Prin urmare teoretic nimic mai simplu, decât serviciul sa- nitar pe câmpul de război.

În practică însă se complică consi- derabil cu multe, foarte multe greutăți. Așa d. e. linia de bătaie se întinde pe chilometri și locul primului ajutor cade prea departe pentru unii »saniteții» cari nu se pot apropia de linia de foc ca să adune pe cei mai greu răniți din cauza focului prea intens și fiind ei în- șiși răniți. Locul primului ajutor a- junge și el în bătaia focului dușman, iar medicii și ei prea obosiți de stra- pațele unei vieți prebege și neregulate abia se mai pot ținea pe picioare, ne mai fiind totdeauna în stare să pro- vadă cu pansamente noi pe toți ră- niții, cari toată noaptea sosesc într-una. Sau cum mi s'a întâmplat mie, perso- neliul sanitar e făcut prizonier de că- tră dușman și tu trebuie să te ajuți deocamdată cu oameni, cari nu se pricep.

Datele sunt foarte adesea puține și în ele nu poți găsi nici alimente, nici paie măcar, nici căruțe pentru răniți, cari îți s'a adunat. Bineînțeles că cu timpul înveți și te acouoadezi la toate împrejurările și oricând ar fi greutăți, treci peste ele, îți expediezi în sfârșit răniții și îți simți pe urmă împăcată conștiința împlinirii datoriei.

Dr. Mircea Mocanu.

Melancolie.

Ceața toamnei se strecoară Peste dealuri, peste vie, Frunzele ce cad îmbracă Sufletu'n melancolie.

Vântul printre sălcii plânge Cu înduioșări în glas: S'au dus razele și crinii, Goi, copacii au rămas.

Pe câmpia ruginită Câte-un corb abia mai zboară, Frîstă, irozită-i vieța, Fără rost el se strecoară.

Din lumină, flori și cântec, Din murmurul de părau, Lacrimi, umbră ne rămâne Și părerile de rău...

Bistrița.

Emil A. Clifă.

Centenarul primei cărți de Geografie în limba românească.

Urmare și Fine.

Țeara Ungurească.

Țeara ungurească eră mai de mult cu a să Crăie, iar dela anul 1687 sau supus Chesarului cu oare care tocmele.

Pământul țării ungurești este mult roditoriu în grâu, poame și vin, încă din cel mai lăudat și de alte părți căutat, este vinul de Tocali.

Aceasta țară se împarte în doao, în țara de sus, și țara de jos, și în Domnia Ardealului. Țara de sus este din coace de Dunăre.

Cetățile cele mari sunt ace- tea. Incepându-se a se lua seama dela apus despre Hotarul Austriei pe apa Dunărei este Proșpur (Pojonu) în care se numără lăcuttori 30,000 din coace de Dunăre nu prea departe dela Viena, apoi coborând pe Dunăre în jos spre ameața și prin scutul cel mare și cel mic, adevărat un ostrov încunjurat de doao despărțiri de Dunăre, unde întră Rău Rab, este cetatea Rab (Paurum) și coborând pe Dunăre spre Ameața și este Comornu, Grau, apoi Buda, carea este acuan Cralului unguresc, și

Rezidenția înălțatului ales Polatin. Aici se numără ca la 2500 lăcuttori; este și Episcop de legea grecească ne unit.

Și peste Dunăre din coace este Peștea cetate mare cu schela bună de ori ce neguțătorie: Case are mari și frumoșide, osebî sunt două zidiri nouă, adevărat o Besearică Românească foarte frumoasă. Într-o săptămână Besearic, într'o săptămână slujăște Parohul cel Românesc, întru altă săptămână Parohul cel Grecesc. Este și universitate de 700 de școlari.

Și adăo zidire este un Teatru, adevărat de comedie, foarte mare și frumoasă, întru carea pot să joace ștucuri adevărate comedii, cu cai și Tunuri mari, vredeice de vedere fiind aceste comedii. Și această cetate se unește cu Buda prin-trun Pod stătător ce este peste Dunăre pe corăbii, în Peșta se numără lăcuttori 32.000.

Și pogorând tot în jos până la Slavonia, sânt multe cetăți și târguri mai mici, și întorcând spre răsărit la intrarea apei Tisei în Dunăre este Carlovit, unde este Rezidenția Mitropo-

* Subscrierile sunt făcute de mine afară de cele în dublu solicitate și reprezentate prin litere grase, care le-a făcut respectivil autor ori tălmăcitor. (I. D.)

titului de legea grecească Pravoslavnică, carele astăzi este Exelența sa Ștefan Stratimirovici al statului adevărat sfetnic din Iontru, și de strălucită cetă a lui Leopold celui mare cavalier cu Crucea mare. Are și Seminarium pentru călugări, și Gimnasiun. Și apoi Vârșeu unde este Episcop de legea grecească neunit Exelența sa Petru Ivanovici Vitac, al Statului din Iontru adevărat sfetnic.

Apoi mai sus pe un le întră Murășul în Tisa, este cetatea Segedin, despre ameața zi de Murăș Timișoara, cetate foarte frumoasă este Intrânsa și Episcop de legea grecească neunit, a- nume Exelența sa Ștefan Avacumovi- vici, adevărat sfetnic al Statului din Iontru. Numără lăcuttori 9500, lângă râpa Murășului spre miezi noapte este Aradu nou și Aradu vechiu. Alcea este Episcop de legea grecească neunit Prea- osfinția sa Pavel Avacumovici. În A- radul vechiu sau Oraducit de înălțatul și Preamilostivul împărat Franz I. Școale mari Românești Pravoslavnice de legea grecească, sau cum zic, neunite, unde poate și neamul Românesc a se lumina întru învățatură de tot felul. Întrucare cel dintău este preînstituit părinte Dimitrie Tichindeal, catiheta. D: Ioann Mihut, Profesor Pedagogiei, metodicii și al istoriei. D: Constantin Diaconovici

Loga Profesorul Gramaticel, Epistolo grafel, cântărilor bisericel, și al tipicului. D: Iosif Iorgovici: doctor filosofiei, și Profesor Aritmeticii, Matematicel și Geografeil, cu Producturile naturel și ale Măestrilor.

Aproape de hotarul Ardealului pre lângă munte este Oradea marea, căriea Nemții îi zic Gros-Vardein, și latinește Magno-Varadinum. Aici este și Episcop românească de legea grecească ca- tolică cu Rezidență. Episcop astăzi este la aceasta Eparchie Preasfințitul Samuil Vulcan, are și capitulum de șase cano- nici. Ba și Seminarium românesc, unde se hrănesc și se învăț tinerii până la Ritoricel. Fundație de clerici românești încă este aici, cari se învăț Teologii.

Și dela aceasta spre miezi noapte în țara de sus Varadinul cel mic, și suind și mai sus prin țară spre miezi noapte unde se adună apele de întră în Tisa se află adăo depe Tocali, unde se face vinul cel mai bun, și larăși mai sunt multe cetăți și târguri, care se lasă neînsemnate, având mai de lipsă să arătăm vro câteva și în Ardeal.

De lăcuttori acestil țării ungurești se numără 8,000,000, adevă Unguri, re Români, Slovaci, Nemți, Sârbi, Greci, ră Armeni, Jidovi și Țigani. Dintrăceștea se sunt jidovi 63,908.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicale oficiale telegrafice:

In nordul monarhiei.

Budapesta 22 Dec. n. In Carpați, aproape de creasta munților și spre sud dela aceasta, in regiunea râurilor Nagyg, Latorca și Ung decurg noui lupte. In Galiția au trecut eri Rușii din nou in ofensivă, dar fără succes. [Mai cu seamă pe cursul inferior al Dunajecului au suferit perideri grele. Pe valea Nidei și pe teritoriu, ce se întinde spre sud dela Tomaschow, s'au desfășurat ciocniri mai mici. Pe terenul dinaintea cetății Przemysl luptele se desfășoară mai departe.

General de divizie **Höfer**, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 22 Dec. n. Din marea cartier german se comunica oficial cu data de azi:

La Nieuport și in ținutul Ypern e liniște totală. Armata engleză întârâtă cu trupe teritoriale franceze a atacat eri și azi noapte disperat, pentru ca să-și poată recupe vechile poziții de lângă **Saint-Hubert** și **Gwenchy**, pe cari le-a pierdut in 20 Dec; le-am respins însă atacurile.

In regiunea orașului **Richembourg** le-a succes, ca să-și recupe vechile poziții. Am respins atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat eri in contra noastră in ținutul **Albert** spre nord dela Compiègne, lângă **Souain** și **Perthes**, cauzând dușmanului perideri grele. In partea vestică a pădurilor argonice am ocupat câteva tranșee. In partea de răsărit a pădurilor argonice, spre nord și nord-vest dela **Verdun** am respins ușor atacurile franceze in timp ce dușmanul a suferit in unele locuri perideri foarte grele.

Pe câmpul de operații dela ost, in **Frusia ostică** și vestică situația nu s'a schimbat.

In Polonia trupele noastre luptă violent pentru posesiunea raioanelor **Bura-Bank** in mai multe locuri ne-a succes să forțăm trecerea in aceste raioane. Pe malul drept al râului **Pilica** trupele aliate luptă încă. Durere, numai după publicarea lui am constatat, că ordinul de zi dat din 17 Dec. n. 1914 al generalului **Joffe**, ordin pe care noi l'am dat eri publicității, se sfârșește cu următorul **post-script**: »Acest ordin de zi se va comunica azi seară tuturor trupelor și se va avea grijă, ca să se impedeze ajungerea lui in publicitate.«

Războiul cu Turcii.

Constantinopol 22 Dec. n. Buletinul oficial al marelui cartier general otoman e pentru azi următorul:

Un bastiment dușman a bombardat azi țărutul mării, spre vest dela **Alexandrette** (Iskenderun), dar fără ca să-i reușească să ne cauzeze pagube mai însemnate.

Marele Prințipat al Ardealului.

Această țară a Ardealului este despre răsărit dela țara ungurească, ce se numește Transilvania.

Pământul Ardealului este bun, roditoriu in grâu, vin și poame, are miniere de aur, argint și aramă, ocne de sare. Se hotărăște despre răsărit cu **Moldavia** și cu **Țara Românească**.

Despre amiază zi cu Craiova, și despre apus cu țara ungurească, carea li încunjură și despre miază noapte. Are cetățile cele mai mari și mai vechi, lutându **Bistrița** la hotarul despre **Mara-Murăș**, apoi spre miază și **Clausenburg** sau **Ciujul**, unde stă acum și Guvern a Ardealului pe apa Someșului. Și aci este acum Guvernator **Escobiența** și **Acrofi** general **Georgie Bamfi**. Se numără locuitorii 25.000. Pe apa Murășului este **Murăș-Vaşarheiul** cetate crăiască, unde e **Tabla cea crăiască**.

Și cătră începutul Oltului este **Făgărașul**, aci este un pod stător pe apa Oltului foarte minunat, apoi cetatea **Brașovului**, cetate mai mare in Ardeal, cu norod mult, anume locuitorii sunt cu numărul 20.000. Partea cea mai mare a cetatei sunt **Români**, și cu multe feluri de meșteguguri, laicuri cu

Premiile „Academiei Române”.

București 21 Dec. n.

In sesiunea viitoare a „Academiei române” se vor decerne câteva dintre cele mai însemnate premii ale secțiunilor literare, istorice și științifice.

Termenul de prezentare a lucrărilor expirând la sfârșitul acestei luni, dăm mai jos câteva lucrări cu privire la punctul de vedere din care se vor judeca cărțile și manuscritele prezentate.

Premiul cel mai de seamă al academiei va fi premiul secțiunii istorice »Alexandru Ioan Cuza«, de 20 mii lei, care se va da celui mai bun lucru scris in limba română despre »Istoria românilor de la Aurelian până la fundarea principatelor».

Lucrarea va trebui să fie întemeiată pe un studiu amănunțit și conștient al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice rămășițe cari ar putea să contribuie la lămurirea acestei chestiuni atât de discutată, și atât de susceptibilă la controverse. Fiind cunoscută teoria lui **Roessler** și a altori filologi sași și unguri, despre lipsa de continuitate a elementului românesc in Dacia până la fundarea principatelor, Academia română a dat o atenție deosebită acestei probleme istorice de un interes așa de național. Lucrarea va trebui prezentată la manuscris.

Secțiunea literară va avea de judecat apoi care dintre cărțile, de orice natură, publicate in anul 1914 este cea mai meritorie, — pentru a se decerne premiul de patru mii de lei, care poartă numele donatorului: **Herescu-Năsturel**. Tot între premiile secției literare este premiul **Eliade Rădulescu** de cinci mii de lei pentru o scriere de literatură sau filologie ce se va găsi mai meritorie printre cele ce s'au tipărit in anul 1914: — și premiul **Adamachi** tot de cinci mii de lei, care este însă divizibil, și care se va da diferitelor scrieri tipărite de la 1912 până azi.

Secțiunea literară va mai decerne și alte două premii cu subiecte date și anume: Premiul **Năsturel** de cinci mii de lei pentru cea mai bună scriere despre »suflurile de formarea cuvintelor in limba română« și premiul **Neuschotz** de două mii de lei pentru cea mai bună lucrare despre »industriele casnice țărănești ale Românilor, cari s'ar putea perfecționa».

Premiile secțiunii istorice sunt: Premiul **Demostene Constantinidis** de patru mii de lei, pentru orice scriere istorică, și marea premiu **general Ion Carp** și **Maria Carp** de șapte mii de lei oferit celui mai bun lucru scris in românește despre »istoria culturii românești dela 1821 până in zilele noastre».

In sfârșit premiile secțiunii științifice in număr de două se vor decerne la două lucrări, judecate ca cele mai meritorii dintre cele prezentate la manuscris Academiei, și dintre care prima va trata despre »studiul chimic al lignitelor indigene și aplicarea lor in industrie, — chestiune foarte interesantă intru cât privește posibilitatea de a întru buința in fabricii cărbuni extrași in țară, — iar a doua va trata despre »politica agrară a României și înrăurirea ce ea a avut asupra stării economice și sociale a populației rurale». Primul premiu este de cinci mii de lei, — premiul **Adamachi** — și este divizibil, iar al doilea, — premiul **Lazar**, tot de cinci mii de lei.

In total, Academia română va

multe națiuni de oameni; fiind sub munte, are izvoare de apă foarte bune. Ba are între altele și o Beșereacă românească de legea grecească neunită foarte frumoasă și impodobită.

Apoi mai spre apus **Sibiul**, cetate mare, unde este și locuitorul episcopului Românesc de legea grecească pravoslavnic. carea astăzi este **Preasfințitul Vasilie Moga**.

Aci este și Seminarul de clerici de legea grecească pravoslavnică, a cărora profesor este **Domnia sa Georgie Lazar**. Este și altă școală românească, intru carea se învață **Dasca**, cari au a fi pre la școlile cele din țară, pre a ceea ce învață **Domnia sa Moisi Fulea** cel preste tot marea Prințipat al Ardealului a școlilor naționale crăiesse Director. Aci se numără 13.300 locuitorii.

Sunt și alte multe cetăți prin țară, dupa cum sunt **Belgradul**, **Deva**, **Gerla**, **Blațul**, unde este **Mitropolia** și **Rezidenția** **Vădileului** Românesc celui de legea grecească catolic, carea astăzi este **Exelenția sa Ioann Bob**, al statului adevărat sfetnic din Iontru și a strălucitelor ceate a împăratului **Leopold** celui mare Comendant. Are și Seminarul

decerne zece premii in valoare de 62 mii lei, — pentru lucrări publicate sau prezentate la cancelaria Academiei in cursul anului 1914, — și hotărârea asupra meritului lor se va da in sesiunea viitoare, la primăvară.

Superioritatea submarinelor germane in războiul naval.

Secretarul de stat al marinei germane **d-l Tirpitz** a avut o convorbire cu reprezentantul agenției americane **United Press**, care i-a declarat următoarele:

Germania este superioară Angliei in submarine de tip mare. Până acum submarinele au dovedit că marile submarine pot să înconjure Anglia, să rămână 15 zile in largul mării. Este necesar pentru aceasta ca echipajul să poată să se odihnească și aceasta este cu putință făcând ca submarinele să zăcă pe un fond jos de mare câteva timp liniștit. Războiul submarin contra Angliei este poate mai eficace ca o invazie de **Zepelinuri**. Anglia este răspunzătoare de războiul de față, pentru că era geloasă de apropierea Germaniei.

Ceea-ce se cheamă militarismul german nu e nimic alta decât serviciul militar obligatoriu, care este necesar pentru apărarea patriei. Pretinsa armată de milioane de oameni la lordului **Kitchener** nu ne neliniștește, pentru că avem încă mai multe milioane de oameni capabili de a servi și cari n'au fost încă chemați. Americanii vor avea să se îngrijească de problema japonieză și împrejurările vor determina atunci, dacă America mai poate fi spectatoare pasivă. In nici un caz Germania nu va comite însă un act de trădare impotriva rasei albe.

Corpurile legiuitoare române își relau în săptămâna aceasta activitatea.

Camera și-a relinsut eri activitatea.

La Senat se vor începe, in cursul săptămânii dezbaterile cu privire la **Adresa**, cu care pillej **d-l Al. Marghiloman** va face o declarație in numele partidului conservator. **Adresa** **Marutului Corp**, va fi remisă **M. S.** **Regelul Sâmbătă** sau **Duminica** viitoare.

Noul Kediv al Egiptului

Biroul Pressi din Londra comunica următoarele:

In urma purtării fostului **Kediv Abbas Hilmi** pașa, care s'a asociet la dușmanii regelui Angliei, guvernul **Britanic** s'a văzut silit să destitue pe acest **Kediv**. Această înaltă demnitate a fost oferită împreună cu titlul de sultan al **Egiptului** altetel **Sale** principele **Hussain Kemei** pașa, cel mai in vârstă din scorbătorii lui **Mehmet Ali**. Această demnitate fiind primită de principele **Hussain**, Regele Angliei a numit pe noul Sultân cavalier onorar al marelui **Cruce din Bath** și pe președintele consiliului de miniștri, **Hussain Rușdi** pașa, cavalier onorar al marelui **Cruce** ordinilor **Sf-lor Mihail** și **Gheorghe**.

Apel

cătră proa stim. dne preotese.

Reuniunile femeilor rom. gr. or. și gr. cat. voină a face soldaților răniți aflători in spitalele din **Făgăraș**, la **Crăciun** o zi de bucurie, oferindu-le o mâncare mai bună, țigarete, fructe etc. apelează și la **D-Ta**, să contribuie cu denarul pentru vitejii noștri, cari și-au vărsat sângele pentru patrie, iar acum zac răniți și bolnavi departe de căminul lor. Cuvine-se dară să ne aducem aminte de ei, să-i cercetăm in ziua bucuriei creștinești!

Vă rugăm deci a întreprinde in cercul **D-Voastră**, in numele reuniunilor, o colectă cât de mică, care însă pentru reuniuni va fi de mare folos. Căci in ambele spitale se află continu 300—400 adesea chiar 500 de răniți. Un număr însemnat, pe cari numai noi făgărașenii nu i-am putea vedea.

Ca să nu facem lucrul așa oficios nu trimitem liste de aici ci, Vă rugăm, ca trimitând suma colectată subscrisei președinte **Maria Dr. Șerban** să binevoiți a alătura și o consemnare a contribuțiilor, care apoi va fi publicată.

Solicitanu-Vă ajutorul cât mai grabnic Vă mulțumim in numele reuniunilor.

Făgăraș, 22 Dec. n. 1914.

Lucreția Dr. Micu, președintă.

Maria Dr. Șerban, președintă.

Căliindare pentru răniți.

— Un apel. —

In urma apelului apărut in nru de **Sâmbătă** al ziarului nostru, ca să se trimită de **Sărbătorile Crăciunului** răniților noștri din spitalele țării căliindare românești, s'a exprimat in unele cercuri din **Brașov** dorința ca ziarul nostru să deschidă o colectă, iar banii colectați să-i trimitem noi biroului Asociației sau librăriilor noastre, ca să expedieze la adresele, pe cari le vom indica tot noi, căliindare in suma colectată.

Acceptând cu plăcere această propunere, deschidem cu n-rul de față această colectă, rugând publicul românesc să contribuie cu o sumă fie cât de modestă in scopul indicat. Fiind însă timpul înaintat, rugăm pe binefăcătorii răniților noștri să ne trimită obolul lor de **Crăciun** cel târziu **până Joia viitoare 31 Dec. st. n.** când vom încheia colecta.

In același timp ne vom pune in conțelegere cu biroul Asociației și cu celelalte librării românești, ca, in vederea scopului nobil, să ne acorde un preț mai redus pentru căliindarele cumpărate pe seama răniților noștri.

Banii rugăm să se adreseze redacției ziarului nostru.

Până acum s'au făcut la redacția ziarului nostru următoarele contribuții:
D-l **Virgil Onița** dir. gimn. 5 cor.
D-l **Emil Bologa** comersant 5 cor.

Pentru răniții din Făgăraș.

Reuniunea fem. rom. gr. or. a mai primit din **Comăna** de jos prin d-șoara **Genica Halmaghi**, rufe, cărți și țigarete dela următorii:

Rozalia Savu itu 2 fețe de perină, 2 cămașe, 2 per. pantaloni, 2 ștergare și o cărțicică de rugăciuni. **Savu** itu 40 țigarete. **Eva Ghica Popa** 1 cămașe. **Maria G Vlat** 1 cămașe 1 per. pantalon. **Maria I. Scridon**, **Rafira Mateiaș Popa** câte 1 per. pantaloni, **Sofia Ie-nache** **Coanta** 1 p. pantaloni. **Maria D. Coanta**, **Ana Scridon**, **Rafira Idomir** **Man Popa**, **Rafira I. Costea** câte 1 cămașe. **Ana I. Nița Costea**, **Ana I. Costea** câte 1 p. pantaloni. **Susana I. Scridon** 1 cămașe, 1 ștergar. **Dna Ana Langa** 1 cămașe, 1 p. pantaloni.

Elisabeta N. Francu 1 față de perină, **Elena G. Cocș**, **Elena S. Itu** câte 1 cămașe, preotasa **Iustina Popița** 6 coți pânăz nouă, **Elisaveta G. Stancu Popa**, **Maria Hârju**, câte 1 p. pantaloni, **Maria E. Monea** 1 cămașe, 1 per. pantaloni, **Maria G. Francu** 1 cămașe, 1 per. pant.

Revelca I. Mateiu Popa 1 cămașe, 1 chindeu. **Eva Ion Cocș**, **Margalina Itu** câte 1 cămașe. **Paraschița G. Hârju** 1 chindeu.

Dna Elisabeta Lancea 40 țigarete, **Sofia G. Pavel**, **dna Zinovie Pop** câte 1 cămașe, **Marta Boleriu** 1 chindeu, **Elisaveta Maniș Popa** 1 ștergar, **dna M. Halmaghi** 1 p. pantaloni, **d-l Ștefan Halmaghi** preot 100 țigarete, **dna văd. Maria Pop-Gridanu** 100 țigarete, **Ana D. Popa** 1 căm., 1 p. pantalon, **Ana Avisalon Gridan** 1 cămașe, 1 p. pantaloni, 1 ștergar, **Elisaveta Rosalim Gridan** 1 cămașe, 1 p. pantaloni, **Rozalia G. Maniș Popa** 1 cămașe, 1 p. pantaloni.

Aristita Z. Burdăruș 1 p. pantalon, 1 chindeu, 1 față de perină, **Sofia Nichifor Monea** 1 p. pantaloni, 1 față de perină, **Eva Nic. Dima**, **Elena I. Farța**, **Virginia Popovicu** câte 1 cămașe, **Rozalia Iordache** 1 cămașe, 1 p. pantaloni, **Maria Nic. Costea** 1 cămașe, 1 chindeu, 1 cot de pânăz, **Maria Ierolim Costea** 1 cămașe, 1 p. pantaloni, 1 ștergar. **Dna și dșoara G. Halmaghi** 1 cămașe, 1 p. pantaloni, 2 ștergare, 120 țigarete, cărți, reviste cărți de rugăciuni.

In numele reuniunii aduc cea mai căduroasă mulțumită marimoaselor donatoare și donatori, din **Comăna** de jos.

Maria Dr. Șerban, președintă.

Principele de Buelow la Roma.

Agentia **Stefani** din **Roma** telegrafiază, că **Principele de Buelow** a prezentat **Luni** dimineață scrisorile sale de acreditare **Regelului Italiei**, cu ceremonialul obicit. In conformitate cu tradiția la **Curtea Italiană**, nu a fost nici un schimb de cuvântări.

Tot **Luni** a avut loc o lungă întrevedere între d. **Salandra** și **Principele de Buelow**.

Adresele societăților și spitalelor

in cari se află numeroși răniți români și unde rugăm să se trimită reviste, căliindare, cărți de rugăciuni pentru sărbătorile Crăciunului.

In Viena: »Societatea română ortodoxă jubilară« **Wien** I. 1 Dwelstrasse 8.

Această societate are un comitet care distribuie prin toate spitalele din **Viena** ziare și cărți pe seama răniților români.

In Graz: **Dr. Robert Orel**, H. f. u. **Gerichtsadvocat Graz**, **Stadikal 51 II St.**

D-l Dr. R. Orel a luat asupra și să împartă ziare și cărți pe seama răniților români, cari se află pleasați in peste 20 de spitale din acest oraș. Cei cari doresc să trimită la această adresă cărți, să notifice d-lui **Dr. Orel** (in limba germană) scopul pentru care se trimit cărțile.

In Oimütz: »Auskunftstelle Rotkreuz Oimütz«.

In acest oraș se află deasemenea numeroase spitale cu răniți români.

In Znaim: »Fanny Dämisch, Generalstochter, Znaim, Mähren, Grüne Waeengasse 2, für rotes-Kreuz«.

In acest oraș se află vreo 3000 răniți.

Viena: **Dr. Iulu Hosszu** k u. k. **Feldkurat Wien**, **Schottenring**, **Hotel de France**.

Prusia: **Purnikher**, **Ober-Postsekretär Neustadt** (**Oberschlesien**) **Preussen**.

Bohemia: **Gustav Milrad**, **juveller** in **Kuttenberg** (**Böhmen**).

Austria de sus: **Reservespital** im **Gasthof zum goldenen Stern** in **Ried im Innkreis** (**Oberösterreich**).

ȘTI R I.

— 10 Decembrie n. 1914.

Surorile de Crăciun pentru copiii din Ungaria. Din **Budapesta** se anunță, că darurile trimise de femeile și copiii americani pentru copiii din **Ungaria** au sosit din **Genova** aci. Darurile trimise pentru **Ungaria** au ocupat 6 1/2 vagoane și sunt in valoare de 2 1/2 milioane cor. Un mare comitet având in frunte pe **contesa Tissa**, soția prim-ministrului, sortează acum diferitele cadouri, cari au început să fie trimise in toate părțile țării.

† Romulus Damian O nouă jertfă a războiului infircoșat, care a aruncat o familie fruntașă românească in cel mai adânc dolu!

Cu posta de astăzi am primit dela părintele **Protopop V. Damian**, deputatul cercului **Baia de Cris**, o scrisoare duloasă, din care reținem următoarele:

Vă aducem la cunoștință, că am adunat un împreună luptător al nostru și neuitul nostru fu România în etate de 23 ani împliniți, doctorand în drepturi, stipendist al fund. Gozdu, voluntar în Reg. 64 de infanterie, că a căzut mort în lupta din batalionul Kragujevacului la 3 Decembrie 1914 și după ce a încetat puțin pușturile, bunii soți ai lui de luptă, vreo săptămână cu viața, l-au săpat o gropă și l-au înmormântat punându-i cap o cruciuliță de crengi pe carea s-a scris cu ceruza numele lui.

Au fost trimiși 12 înși în patrulă pe o coastă unde și-au săpat un șanț și au rămas în el. Ei s'au ridicat ca să puște și în acea clipă l-au prins un glonte în gură, și-a mai făcut vreo câțiva pași până a ajuns la un rând preste care s'a răsturnat căzând mort.

A fost un suflet bun și blând încăt oamenii din popor aicea, că se știe că pâinea cea bună, e omul lui Dumnezeu. A fost caracter firm și plin de nădejdi. Toți câți l'au cunoscut regretă adânc pierderea lui, îl deplâng pentru nobletea sa.

Dacă Dumnezeu l-a adus pe lume ca viață să aibă și acum l-a chemat așa de curând fără a-l lăsa să se bucură de această viață, face ca această jertă de su al lui după dar, împreună cu celelalte jertfe curate ale multor fi ai neamului, să aducă pentru poporul nostru roadele dreptății ca să fie numele lui binecuvântat...

Adresă familiei intristate și condolențe, iar celui dispărut sfat de timpuriu din mijlocul nostru în chem. strămoșescul: Dumnezeu să-l binească!

Savanții nemți și - primejdia foametei. După cum se anunță din Berlin, savanții economiști nemți, ca: profesorii universitari Scholler, Wagner și al. au dat un apel către poporul nemțesc, prin care îl atrag atenția, ca să fie cât mai cruțător în ce privește consumarea unor anumite articole de alimentare. Acest apel zice între altele:

Guvernul englez vrea să slăbească Germania, ca să încheie o pace rușinoasă, espunându-o foametei. Pentru aceasta trebuie să-l nimicim. Poporul german trebuie să se acomodeze capacității de producție a economiei naționale germane.

În apelul lor savanții recomandă mai ales consumarea cu cruțare a pâinii de grâu, apoi a cărnurilor de tot felul, a untului și a untului recomandând totodată consumarea articolelor, pe cari economia indigenă le poate produce în cantitate îndestulătoare. Astfel sunt înalte de toate: cartofii, săcarea, ovășii, zăvaturile și poamele de tot felul. De asemenea se recomandă cu căldură în acest apel consumarea zahărului, care nu numai, că se poate căpăta în cantități îndestulătoare, ci mai e pe lângă aceasta și foarte nutritiv.

Economia trupelor germane din fața inamicului. Consilierul postal Strodel din Dresda a spus într-o conferință, că divizia saxona de rezervă a trimis această în Septembrie 391.000 de mărci și în Octombrie 500.000 de mărci. Aceasta face în medie pentru întreg imperiul german în luna Octombrie 100 de milioane de mărci, totalul economiilor trupelor germane din fața inamicului.

Daruri: Pentru familiile rezerviștilor brașoveni plecați la războiu s'au mai făcut următoarele contribuții: Doamna Ida Werz 20 cor. Király Albert 10 cor Doamna Johanna Lamberger 10 cor.

Administrația culnei populare a 2-a a primit cu mare mulțumită: Dela

Doamna Hdrmine Tschudi 6 cor. Dela Mátýás Hirsch 1 coș. de cartofi.

Misiuni române în străinătate. O telegramă din New-York anunță că misiunea română trimisă în Statele-Unite pentru cumpărarea materialelor sanitare, necesare armatei române a sosit Joi în condiții bune. D-nii dr. Ion Cantacuzino și dr. Costinescu cari trebuiau să meargă la Paris vor părăsi de asemeni Bucureștii Miercurea viitoare, d. dr. Cantacuzino fiind împledecat de a pleca până la această dată.

Preoții în ajutorul prizonierilor. Agenția Ștefani aia că Papa a prescris episcopilor să dea ordin preoților ca să vină în ajutorul prizonierilor de războiu fie spiritual fie materialmente, preoții făcând tot posibilul ca știri despre familiile prizonierilor să le sosească cât mai neîntârziat.

Extragerea gloanțelor. Doctorul francez Rollet, a construit, în 1910, un magnet uriaș cu care a putut să practice numeroase extracțiuni de corpuri străine introduse sub piele. Însărcinat actualmente cu conducerea serviciului răniiților din spitalul Desgenettes, autorul întrebunțează cu succes aparatul său pentru scoaterea proiectilelor de război din răni.

Gloanțele franceze îmbrăcate cu o pojghiță de aramă cum și gloanțele din obuzele franceze și germane, de plumb, nu sunt magnetice. Tândările șrapnelor nemțești, de tuciu, sunt însă foarte magnetice; tot așa și gloanțele nemțești îmbrăcate cu un acoperiș de fier nichel. Aceste două varietăți de proiectile se pot estrage cu aparatul doctorului Rollet.

Electro-magnetul său are o forță echivalentă la cel puțin 1.150 kilograme, pentru 23 ampere sub 100 volți. Acuma se întrebunțează 25 ampere. Atrage repede glonțul german, care cântărește 10 grame, de la o distanță de 11 centimetri. Tândările de obuze, adesea mai puțin voluminoase, sunt atrase de la distanțe mai mari, de la 15 centimetri aproape.

Cât a cheltuit Franța pentru războiu. Din Berna se anunță, că Banque de France a avansat până în 10 l. c. statului francez suma de 3600 milioane franci.

În atențiunea magistralor. Magistratul orașului ne trimite spre publicare următorul avis: În lunile din urmă neglijarea școlii din partea ucenicilor a devenit atât de mare, încât subscrisul magistrat nu poate întrelăsa de-a provoca pe toți oferitorii de muncă, meseriași, fabricanți și comercianți, să avizeze și să constrângă pe ucenicii ocupați la dânsii de a vizita școala cât se poate de punctual pentru ca în caz contrar se vor aplica dispozițiunile cuprinse în lege.

Pentru «crucea roșie» din Făgăraș. Reuniunea fem. rom. gr. or. din Făgăraș și jur a lucrat 200 șepci de iarnă soldaților de pe câmpul de luptă. Pentru una sută a plătit reuniunea iar una sută au fost lucrate de următoarele doamne și d-ne:

Ana Borzea 14 șepci, și 7 per. manșete, Elena Belle 8, Anca Toma 8 Ana Motoc 7, E. Hatiegan 14, Elena Gabor 6, Elvira Moldovan 2, D-goarele Geni și Kelly Poparadu 17. Adriana Furcă, 2 șepci 2 păr. ghenunchiere. d-goara Marta Rizani 10, Dna Maria Florea, Felicia Florea câte 3 și Dgoara Mița Florea Brașov 3, Din Becelean, dna preoteasă H. Clonția și Dgoara Otilia Mohan 15. Genica Halmaghi Comana de jos 3. Dna Marinescu Ucea de jos 4. Livia Stan Berivoi-mic 2. preoteasa Parice Hurez 3. Lucreția Borzea, Viștea

1, Irina Buzechi 3, preoteasa V. Stanciu 1. Victoria Șandru 1, Ana Silaghi 1, Frosina Sofariu 1. Afară de acestea Dna Maria Dr. Șerban a donat crucele roșii 11 șepci 10 per. manșete, 6 per. ghenunchiere, 24 batiste, 6 per. obiele de flanel și 10 cor. la fundațiunea «Arhiducesa Augusta» Dna Aneta Stoica de Viștea a donat 10 cor. la scopurile de binefacere ale reuniunii.

Reuniunea exprimă mulțumită tuturor sus însemnatelor Doamne și D-goare. Maria Dr. Șerban prezidentă.

Bibliografie.

A apărut: Carte de cântări bisericesti funebre și colinde aranjate pentru una și două voci de Atanasie Lipovan. Inv. Tiparul tipografiei diecezane Arad. Prețul 1 cor.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branice & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea.

Fondată 1893.

Fabrici de postav, stofe de modă și tricotați.

Wilhelm Scherg & Cie.

produc din lână curată, de calitate prima clasă,

Stofe de modă pentru bărbați de tot felul și pentru ori ce scop. Stofe pentru costume de dame de o culoare și cu desen. Stofe de uniforme pentru ofiteri și amplatezi. Loden impregnat pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru călătorie. Coperte de postav pentru trăsuri; pentru cal, Covoare și castorjachete.

Exclusiv numi fabricate din fabricile noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.

De multeori premiate cu cele mai mari prețuri.

Magazinul de vânzate: Brașov Piața Franz Josef. 19-25

Ionel Ciucășel
croitor de haine bărbătești
Brașov,
Târgul Florilor 18.
16-50

Anunțuri

primește Administrațiunea Gazetei Transilvaniei cu prețurile cele mai MODERATE.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezimea absolută până la cea din urmă picătură.

Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György, Șepsibodok (Ardeal).

51-200.

Cetiți - - - Gazeta Transilvaniei.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară

1913	Activ:	1914
30 Noem.		22 Noem. 29 Noem.
209.266,715	152.624,715 (stoc.)	154.011,846
1.273,979	56.642,000 (met.)	56.700,000
222.232,582	Argint și diverse monede	726,742
	Portofoliu Român și străin	251.680,978
	(25.053,500 Impr. pe ef. pub. 31.085,500)	252.071,859
45.346,246	50.344,450 Impr. pe ef. p. în ct. crt: 150,903,300	142.416,314
	30,710,440 din care nu s'au rid. lei: 35,604,505	146.788,495
12.802,059	19,127,711	110,689,614
11.947,288	Imprumutul Statului (fără dobândă)	11.273,958
17.033,877	Efectele capital. social	11.995,532
4.083,281	Efectele fondului de rezervă	16.645,777
6.489,124	Efect. fond. de amort. imob. m. și maș	4.014,281
998,491	Imobile	6.740,161
1,377,924	Mobilier și mașini de Imprimerie	1.093,531
144,016,067	Cheltueli de Administrațiune	1,403,926
136.862,883	Efecte și alte valori în păstrare	131,931,395
13.278,025	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	322,109,759
18.768,770	Conturi curente	40.042,654
19,678,187	Conturi de valori	23,518,171
866.455.498	Conturi diverse	7,696,336
		1184000823
		1187644561
	Pasiv:	
12.000,000	Capital	12.000,000
34.926,778	Fond de rezervă	37,493,846
5.234,224	Fond. amort. imob. mob. și mașini	5,607,592
457,819,830	Bilete de bancă în circulațiune	569,474,945
3,646,903	Frofit și Pierdere	3,810,594
5,719,231	Dobânzi și beneficii diverse	8,027,790
25,433,511	Conturi curente și recep. la veder	34,961,799
280,878,950	Efecte și alte valori de restituite	454,041,154
39,796,071	Conturi diverse	58,583,103
865,455,498		1184000823
		1187644561

Taxa: Scont 6%, Dobânda 7%.

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMAN

CENTRALA:

FURNIZORUL CURȚEI ȘI CAMEREI IMPERIALE REGALE:

WIENA

SUCURSALE:

BRASOV

BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetite

.. Toate în calitățile cele mai bune și croială elegantă, prețuri originale, fixe .. | | Cereți catalogul nostru ilustrat. ..

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK. Brăşov, Strada Porţii Nr. 3.
vis-à-vis de băcânia Steaua Roşie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentu-
meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pom-
poase şi mai simple **cu preţuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid
hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal**
şi **imitaţiuni de metal şi de lemn de stejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente şi **plantici** cu
cu preţurile cele mai moderate.

Reprezentanţă de monumente de marmură, cară funebre
propriu cu 2 şi cu 4 cai, precum şi un **car funebru** vânăt
pentru **copii**, precum şi cioclii.

Comande întregi se execută **prompt** şi **ieftin**, iau
asupra-mi şi **transporturi de morţi în străinătate.**

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.

16-26.

Expertiză de croitorie încredinţat de Minister

Tellmann Béla

Salon de modă în BRASOV

Pregăteşte în atelierul propriu **Haine de Domni** din stoffe mode
cu lucrători de primul rang ne indigene.
Confeccionale de mantale englezeşti pentru dame
şi costumuri.
48-50 Pentru studenţi şi orăşeni preţuri moderate.
Comande din provincie se execută,
fără a lua măsură cu garanţie.

LEMNE de fag pentru arsprima
calitateblane şi tăiate, cu vagonu,
duse acasă ieftine se capătă la**Sziklász József**

Strada Neagră Nr. 51.

Telefon 508.

X
X
X

Se poate comanda cu preţuri originale la
Kovács A Trafica mare, Şirul Horilor Nr. 13.
Fülöp J. Magazin cu delicatose Str. Vămel Nr. 31.
Benkó J. Librărie Strada Porţii Nr. 52.
Gaal I. Scheiu, Băile de abur Nr. 35.

Cel mai bun izvor de cumpărat:

CIAI ŞI RUM,**PREJITURI DE CIAI,****MIERE DIN FLORI,****VIN DE MALAGA,****COGNAC, LICHERURI.****Jul. Teutsch**Magazin de droguerie.
Fondat în anul 1890.
Telefon Nr. 196.**HIXIL!**

Mijlocul cel mai modern pentru spălat,

cu care se pot spăla rufe ca zăpada.

Pe lângă această perfect de bun care nu aduce nici o strică-
ciune la rufărie.

Reprezentant pentru BRASOV:

Andreas Brener.

12-24

Telefon 113.

Strada Orfanilor Nr. 31.

**COVOARE
LINOLEUM****PERDELE****TELLMANN & SPEIL**
Târgul Grâului nr. 8.

Îngrijim şi aşezarea de **Linoleum** cu lucrători experţi
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Corona sunt
executate de firma de sus.

Pânzături, albituri de pat,
se pot cumpăra cu preţul
cel mai convenabil, în ale-
gere mare, preţurile cele
mai ieftine la

THEXTRAcel mai fin extract de ceal flula
Bun şi ieftin.

Indispensabil pentru spor şi econom
Se capătă la I. L. A. Heshaim
Victor Schreiber, Brüder Fleische
Julius Teutsch, drogerie, Alfred
Kamner, Karl Irk' succesorii
Heinrich Petersberger, N. Gräd-
nar, Coleşa & Pană, Seewaldt succ.
E. Mönich Fritz Wallisch etc.
25-25

**Lemne de fag prima
pentru ars**

din pădurea proprie, cu
vagonu sau cu stinjinul
duse acasă, sunt de vân-
zare la

Bajko Barabás

Brăşov Strada gării Nr. 45

Depourile „Albina“.

Bere Pilsner Urquell

din berăria orşenească din Pilsner se
depune în vânzare, de Marţi în 23 De-
cemvrie, sosită proaspătă la restaurantul

„Schwarzburg“

Pentru sărbători până la anul nou st. n.
se află şi renumita bere din München

„Paulanerbräu“.

Atelierul nostru tipografic precum şi

Redacţia şi Administraţia ziarului „Gazeta Transilvaniei“

s-au mutat în casele proprii din

Strada Prundului Nr. 15(vis-a-vis de băile
româneşti).

Rugăm deci onoratul public românesc precum şi vechea noastră clientelă să ne onoreze şi în noul nostru local cu comanda-
lor, cari vor fi executate prompt şi la timp.

Comenzile se pot face şi prin telefon, rugând în acest scop pe onoraţii noştri clienţi să ne cheme la telefon.

Telefonul redacţiei şi al tipografiei poartă numărul 226.

Onoraţilor noştri cetitori le aducem la cunoştinţă, că ziarul nostru se află de vânzare în fiecare seară la orele 5¹/₂ la administraţia
ziarului nostru apoi la firmele din cetate: SERVATIUS (Târgul cailor), zarafia POP, firma EREMIAS-nepoţii (Strada Hirscher) şi
la firma ROSENBERG din fostul local al „Gazetei Transilvaniei“, la tutungeria din colţul Bulevardul Rudolf ---- promenada de jos.

In Sibiu: la tutungeriile Hermine Frank (Str.
Cisnădiei), L. v. Nemeth şi Berta Stürmer.

In Blaj: la Librăria diecezană.

In Făgăraş: la librăriile Preda şi D. Thierfeld.

In Turda: la librăria românească.

In Mediaş: firma G. A. Reissenberger.

In Abrud: la colportarul A. Taigher.

In Caransebeş: firma Petru Lepa.

In Borgopund: firma Iacob Chencinschi.

In Cluj: tutungeria Lehota, Bar. Veselényiut.

Cu stimă:

Societatea în comandită **Tipografia A. Muresianu - Branisce & Comp.**